

Az én Európám

Hugyecz Olga

Az Európai Unió története

Az Európai Unió azzal a céllal jön létre, hogy véget vessen a szomszédos európai országok közötti ismétlődő, véres háborúknak, melyek közül a legrettenetesebb a második világháború volt. 1950-re kézzelfogható közelségbe kerül az Európai Szén- és Acélközösség létrehozása. Ez jelenti az első lépést az európai országok gazdasági és politikai egyesítése, a tartós béke biztosítása irányában. A közösség hat alapító tagállama: Belgium, Franciaország, Hollandia, Luxemburg, Németország és Olaszország. Az ötvenes évek a Kelet és a Nyugat közötti hidegháború jegyében telnek. 1956-ban szovjet tankok fojtják el a kommunista rezsim elleni magyarországi tiltakozást. 1957-ben a Szovjetunió Szputnyik-1 néven felbocsátja a világ első műholdját, és ezzel lépéselőnyre tesz szert a világűr meghódításáért folyó versenyben. Ugyanebben az évben aláírják a Római Szerződést, és ezzel létrejön az Európai Gazdasági Közösség (EGK), más néven a közös piac.

Az EU gazdasági helyzete

Az EU-ban a gazdaságpolitika a kiegyensúlyozott növekedésre és a foglalkoztatás növelésére irányul. Célja rövid távon a gazdaság stabilizálása, középtávon a növekedés fokozása. Ezenfelül különféle, hosszabb távra szóló kihívásokkal is foglalkozik; ilyen például a lakosság elöregedése vagy a globalizáció.

A gazdaságpolitikai javaslatok kidolgozása és az intézkedések megvalósítása egyrészt nemzeti, másrészt európai szinten történik. Valójában a gazdaságpolitika elsődlegesen nemzeti felelősség, noha a Szerződés olyan „közös érdekű ügyként” határozza meg, melynek összehangolása a Tanács feladata. A tagállamok egy csoportján belül még szorosabbá vált a gazdasági integráció azáltal, hogy ezek az országok közös valutát fogadtak el. Jelenleg az EU lakosságának több mint a fele használja az egységes pénznemet.

Az Unió célja, a tagság előnyei és hátrányai

Az Európai Unió nem csupán egy politikai-gazdasági társulás, hanem érték- és életközösség is. Alappilléerként jelennek meg benne a demokratikus elvek (emberi jogok, szolidaritás, demokratizmus), és polgárainak igyekszik békét, biztonságot és stabilitást nyújtani. Az EU szupranacionális: célja a nemzetek feletti Európa megteremtése - közös jövőt épít, esélyt ad a közös jólétre. Az unió országai gazdasági, jogi és oktatási harmonizációra törekszenek, valamint az egységes belső piac és az összehangolt gazdasági folyamatok révén igyekeznek kiszámíthatóvá tenni a gazdasági növekedést, s ezáltal tervezhetővé tenni a jövőt. Intézkedéseikkel megteremtődik az életszínvonal növekedésének az esélye.

Az Európai Unió nem csupán egy politikai-gazdasági társulás, hanem érték- és életközösség is. Alappilléként jelennek meg benne a demokratikus elvek (emberi jogok, szolidaritás, demokratizmus), és polgárainak igyekeznek békét, biztonságot és stabilitást nyújtani. Az EU célja: a nemzetek feletti Európa megteremtése – közös jövőt épít, esélyt ad a közös jólétre.

Az Európai Unió kialakulása

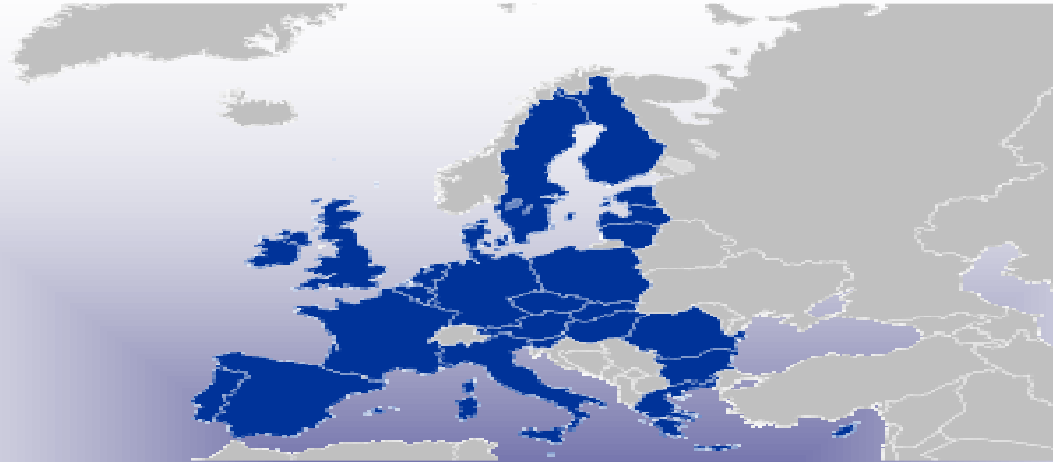
1940-es évek

1946. szept. 19. Churchill megfogalmazta a **francia-német kibékülésen alapuló Európai Egyesült Államok** gondolatát.

1948. márc. 17. Az Egyesült Királyság (UK), Fro és a Benelux államok aláírják a **brüsszeli szerződést**, amely a katonai védelem mellett gazdasági, szociális és kulturális együttműködést is szorgalmaz.

1949. ápr. 4. Washingtonban 12 ország képviselői aláírják az **Észak-atlanti Szerződést (NATO)**, amely az amerikai haderő európai jelenlétével biztosítja Nyugat-Európa védelmét az estleges szovjet terjeszkedéssel szemben.

1949. máj. 5. Benelux államok, Dánia, UK, Fro, Íro, Izland, Olo, Töro, Norvégia és Svédo részvételével megalakul az **Európa Tanács**, amely története során hasznosnak bizonyult a jogállamiság garanciáinak erősítésében (kzp.: **Strasbourg**).

1950-es évek

1951. ápr. 18. Megalakul a **Montánunió** (Európai Szén- és Acélközösség) **Fro, Olo, NSZK és a Benelux államok** részvételével Párizsban. Robert Schumann (fr. külügymin.) „az EU atyja”

1954. okt. 23. Az **NSZK és Olo csatlakozik a brüsszeli-szerződéshez** és ezzel létrejön az új szervezet a **Nyugat-európai Unió (NYEU)**. A **NYEU** biztonsági kérdésekben illetékes, de háttérbe szorul a NATO mögött.

1957. március 25-én Belgium, Lux, Holl, Fro, No aláírta a Római Szerződést, mely az Európai Gazdasági Közösség és az Euratom létrehozásáról döntött. Ez 1958. január 1-jén lépett életbe. EGK (6)

1960-as évek

1960. jan. 4. Az **UK**, **Ausztria**, **Dánia**, **Izland**, **Norv**, **Port**, **Svájc** és **Svéd** képviselői Stockholmban aláírják az **Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA)** megalakulását kimondó szerződést. (Ez 1963. május 3-án lép életbe).

1965. ápr. 18. A **Brüsszeli Szerződés** alapján megalakult az **Európai Közösség (EK)**: a **Montánunió**, az **Euratom** és az **EGK** hármásából. Célja a gazdasági, pénzügyi, védelmi valamint a teljes politikai integráció, határok nélküli állam, vagyis az **árak**, a **tőke**, a **szolgáltatások** és a **munkaerő szabad áramlása**.

1967. júl. 1. Hatályba lép az **EK** szerződése. **Megalakul az első Európai Bizottság**.

1968. júl. 1. Az **EK**-ben befejeződik a belső vámhatárok lebontása, vagyis teljessé válik a **közös piac**.

1970-es évek

1972. jan. 22. Az UK, Dánia és Író csatlakozik az Európai Közösséghez.

Ezzel az EK **9 tagúra** bővül (több mint 270 milliós lakossággal). **(9)**

1975. márc. 18. Működni kezd az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERDF), amelynek célja, hogy hozzájáruljon az EK-n belüli regionális és szociális különbségek csökkenéséhez.

1- 1979. márc. 13. Életbe lép az Európai Pénzügyi Rendszer (EMS = árfolyam összehangolás). Az **Egyesült Királyságon kívül** mind a nyolc tagország csatlakozik ehhez. • **1979. jún. 7. Megtartja az EK-országokban az Európai Parlament az első közvetlen és általános választást.**

1980-as évek

1981. jan. 1. Görögország csatlakozik az Európai Közösséghez. (10)

1986. jan. 1. Spo és Port is csatlakozik az így már 12 tagállamot számláló EK-hoz. (12)

1986. febr. 17. és 28. Luxemburgban és Hágában döntenek az **Egységes Európai Okmány** létrehozásáról, ami **1987. júl. 1. hatályba is lép.**

1986. máj. 29. Az Európai Bizottság székháza előtt első ízben vonják fel a **kék-sárga csillagos Európa-lobogót**, és hangzik föl **Európa himnuszaként, Beethoven Kilencedik szimfóniájából az Örömóda.**

1988. szept. 26. Brüsszelben aláírják az **EK és Magyarország kereskedelmi és együttműködési megállapodását.**

1989. jan. 1. Csatlakozik az **Európai Közösséghez az NDK.**

1990-es évek

1990. júl. 1. Megkezdődik a **Gazdasági és Pénzügyi Unió (EMU)** első szakasza, amelyben lebontják a tőke mozgások előtt álló akadályok többségét, erősítik a gazdaságpolitikák összehangolását és a jegybankok együttműködését.

1991. dec. 9-10. A hollandiai Maastrichtban az Európai Tanács elfogadja az **Európai Unió szerződését**. Ismét bővül a közös politikák köre: 1999-re megteremtik a **közös valutát** és a **jegybankot**. **Közös kül- és biztonságpolitika**, valamint **belügyi- és igazságügyi együttműködés** valósul meg. Az EK elnevezés Európai Unióra változik.

1992. febr. 7. Maastrichtban az EK-országok aláírják az Európai Unió szerződését.

1993. jan. 1. Az Egységes európai okmány alapján megvalósul az EK-ban az egységes belső piac: az **árak, a tőkék, a szolgáltatások és a munkaerő** immár teljesen **akadálytalanul mozoghatnak** a 350 milliós piacon.

2000-es évek

2000. dec. 7-9. Az Európai Tanács **Nizzai ülésén** elfogadja az **Európai Alapjogok Chartáját**. Az EU intézményi reformjáról kompromisszum alakul ki.

2003. április 9. Az **Európai Parlament strasbourgi plenáris ülésén** megszavazza a **tíz új tagország**, köztük **Magyarország csatlakozását támogató határozatot**. Az EU 626 tagú képviselőtestületében a képviselők külön szavaznak az egyes országokról is, Magyarország csatlakozását 522 képviselő támogatja, 23-an ellenzik, 23-an tartózkodnak.

2004. máj. 1. Újabb 10 ország csatlakozott: Lengyelország, Csehország, Szlovákia, Szlovénia, a Balti államok (Lettország, Észtország és Litvánia), Ciprus, Málta és Magyarország. (25)

Intézményrendszer

A Közösség fő szervei:

Európai Tanács
Tanács (Miniszterek Tanácsa)
Bizottság
Parlament
Bíróság

Európai Tanács

Az Európai Tanács a tagállamok **állam- és kormányfői találkozója**. Az elnöki tisztség fél éves időközönként körbejár a tagországok között.

Közösségi általános irányelveket határoz meg: kül-, bel- és biztonságpolitikai valamint igazságügyi kérdésekben.

Évente kétszer, júniusban és decemberben **ülésezik (Európai Csúcs)**, annak az országnak a meghívására és területén, amelyik a soros elnökségét betölti. Az ülésein **az Európai Bizottság elnöke is részt vesz.**

Tanács (Miniszterek Tanácsa)

Az Unió **törvényhozó és döntéshozó testülete, szerve.**
Minden tagállam egy – egy szakminisztere vesz részt benne,
tehát tagjai a nemzeti kormányok miniszterei, akik éppen téma
szerint illetékesek Az **elnöki** teendőt a tagállamok félévente
váltva látják el. A tagok nagyságukhoz igazodó
szavazatszámmal rendelkeznek.

A **Tanács és a Parlament hagyja jóvá a közösségi jogalkotást,** melyet a Bizottság terjeszt elő. Általában
Brüsszelben ülésezik.

Európai Parlament

Az Európai Parlament az Európai Unió tagországainak lakosságát képviseli. Ez az Európai Unió egyetlen olyan intézménye, amelynek **tagjait a polgárok közvetlenül választják** meg. A képviselők **nem nemzetek**, hanem **pártállásuk szerint alkotnak szekciókat**. Teljes üléseit **Strassbourgban tartja**. **Tevékenysége: jogalkotás, költségvetési politika, a demokrácia hangja, felügyeleti jogkör**. Az Európai Bizottság és az Európai Unió Tanácsa mellett alapvetően hozzájárul az európai törvénykezés kialakításához és az Európai Unió vezetéséhez.

Kezdeményezéseivel jelentős politikai hatást gyakorol. Az Európai Parlament a Tanáccsal együtt elfogadja a közösségi törvényeket. Jóváhagyja az Európai Unió végleges költségvetését, és jogkörébe tartozik az európai intézmények politikai ellenőrzése.

Európai Bizottság

A **brüsszeli székhelyű Európai Bizottság a Tanács és a Parlament döntéseit készíti elő és hajtja végre. Kezdeményező és végrehajtó. Tagjai** nem saját országuk érdekeit, hanem **a közösséget képviselik.** A Bizottság őrökdi az uniós szerződések rendelkezéseinek alkalmazása és végrehajtása felett. **A közösségi politikák keretében a Bizottság részt vesz az Európai Tanács és a Parlament határozatainak kialakításában, ajánlást készíthet, és véleményt alkothat, nemzetközi szintén a harmadik országokkal folytatott tárgyalásokon képviseli az Uniót.** A Bizottság az engedélyezett hitelkereten belül és az optimális gazdálkodás alapelvének megfelelően **saját felelősségére készíti el az Unió költségvetését.**

Az Európai Bíróság